

УДК 378.147:81'243:004.738.5

DOI <https://doi.org/10.12958/2227-2844-2025-2-108-113>**Кіріченко Ольга Миколаївна,**

старший викладач кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,

м. Полтава, Україна.

olgashevchenko84@gmail.com<https://orcid.org/0000-0003-2131-9216>**Шпетна Світлана Анатоліївна,**

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,

м. Полтава, Україна.

svetlanashpetnay@gmail.com<https://orcid.org/0000-0002-2230-4748>**ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ LMS ТА ІНТЕРАКТИВНИХ WEB-СЕРВІСІВ
У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Цифрове середовище сьогодення має майже необмежений потенціал. Завдяки невпинному розвитку мобільних технологій освітні ресурси стали доступними в «кишені», надаючи можливість навчатися в оптимальний час і в зручному місці. Ця революція в доступності стала каталізатором для впровадження інноваційних технологій навчання у вищу школу. Постійне зростання числа електронних платформ та онлайн-ресурсів забезпечує систематизований, організований та ефективний освітній процес для всіх його учасників.

До вивчення інноваційних технологій навчання іноземних мов у вищій школі зверталися науковці, котрі досліджували різні аспекти цієї проблеми: Н. Бреславець (Бреславець, 2013), В. Дмитренко, Н. Хайруліна, О. Бровко, О. Крижановська, Д. Перепада (Dmytrenko et al., 2024), О. Теренко (Теренко, 2024) та інші. На наш погляд, вивчення інтеграції цифрових інструментів у процес викладання іноземних мов у вищій школі потребує подальшого розгляду.

Метою нашої наукової розвідки є дослідження функціонування в освітньому процесі вищої школи цифрових інструментів, які підвищують результативність вивчення іноземних мов.

Одним із найбільш значущих ресурсів є Система управління навчанням (LMS). Це програмне рішення, яке централізує процес створення, управління та доставки освітнього контенту в інтернеті. LMS забезпечує візуально організоване середовище, де навчальні матеріали подаються в логічній послідовності. Система містить різноманітні компоненти, що охоплюють як змістовне наповнення, так і комунікативну взаємодію (індивідуальні завдання, групові проекти). Зокрема, LMS дає змогу завантажувати електронні матеріали різних форматів, контролювати доступ до контенту; здійснювати моніторинг прогресу студентів, а також забезпечувати ефективну мережеву комунікацію між учасниками навчання.

Успішна інтеграція комп'ютерних ресурсів у процес викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах нерозривно пов'язана із застосуванням електронного освітнього середовища (ЕОС). Це середовище слугує фундаментальною платформою для асинхронного та синхронного обміну інформацією та забезпечення постійної комунікації між викладачами та здобувачами освіти.

Як приклад, система Moodle активно використовується в численних освітніх інституціях як ефективний хостинг-майданчик. Вона надає викладачам можливість структуровано розміщувати навчальні матеріали, контрольні завдання й додаткові ресурси, необхідні для самостійної та аудиторної роботи студентів.

Крім того, технології «Веб 2.0» пропонують широкий спектр альтернативних інтерактивних сервісів, які можуть значно підвищити інтерактивність викладання іноземних мов. До таких інструментів належать: сервіси спільного документування й обміну інформацією, що сприяють колективній роботі та формуванню комунікативних навичок; блогіві платформи, які можуть використовуватися для розвитку навичок писемного мовлення та рефлексії; великі бази довідкової інформації, що забезпечують автентичним лінгвістичним контентом.

Слід підкреслити, що позитивний синергетичний ефект від інтеграції інструментів «Веб 2.0» у навчальний процес прямо залежить від професійного ентузіазму викладачів та їхньої здатності забезпечити правильну та своєчасну методичну інтеграцію цих технологій. Лише за умови обґрунтованого педагогічного дизайну ці інструменти справлятимуть вагомий позитивний вплив на ефективність викладання та рівень засвоєння матеріалу студентами.

Для ефективно організації навчального процесу, спрямованого на оволодіння новим матеріалом з іноземних мов та підготовку до аудиторних практичних занять, було ідентифіковано низку цифрових інструментів. Ключовими характеристиками, що визначають їхню ефективність, є інтерактивність, високий рівень візуалізації контенту, простота розробки навчальних елементів та особистісна орієнтованість. Варто зазначити, що значна частина цих платформ доступна на безоплатній основі, що підвищує їхню практичну цінність.

SlideShare (www.slideshare.net) – слайд-хостинг надає викладачам можливість завантажувати та поширювати навчальний матеріал у поширених форматах: PowerPoint, PDF, Keynote або OpenDocument. Основна перевага полягає у крос-платформній доступності: слайди можуть бути переглянуті безпосередньо на сайті, на мобільних пристроях, а також легко інтегровані (вбудовані) на зовнішні освітні ресурси та вебсайти.

Як провідний відеохостинг, YouTube є потужним освітнім ресурсом, що містить як готовий контент, так і простір для розміщення власних навчальних відеороликів. Ефективність пошуку забезпечується можливістю введення лише теми чи ключових слів; наприклад, за запитом Present Simple доступно понад 4 мільйони відеоуроків, що ілюструє безпрецедентний обсяг доступних матеріалів.

Інструмент LessonWriter (www.lessonwriter.com) спеціалізований для розробки занять із читання. Шляхом вставки вибраного тексту викладач автоматично генерує словник до нього. Система активно сприяє коректній вимові та відпрацюванню граматичних конструкцій, а також дає змогу додавати контрольні питання та вправи. Викладачі отримують можливість здійснювати комплексний контроль засвоєння знань і використовувати готові плани занять як методичні шаблони.

Аудіоінструмент Voxорор (www.voxoror.com) є ефективним засобом для розвитку навичок говоріння. Він дає змогу користувачам записувати своє мовлення на задану тематику, створюючи платформу для асинхронного обговорення. Записані відповіді доступні для прослуховування іншими студентами, що стимулює комунікацію іноземною мовою та є особливо корисним для залучення тих учнів, які відчувають сором чи опір до участі в традиційних аудиторних дискусіях.

ESLvideo (www.eslvideo.com) – освітній ресурс, спрямований на вдосконалення вміння аудіювання та розширення іншомовного словникового запасу. Викладачі можуть створювати вікторини та тести, інтегруючи уривки з відомих іноземних фільмів або інших автентичних відеоматеріалів.

Віртуальна дошка для нотаток Padlet (www.padlet.com) адаптована до широкого спектра

педагогічних завдань. На відміну від фізичної дошки, вона дає змогу студентам створювати електронні стікери з мультимедійними елементами. Створений «цифровий контент» може бути експортований у різних форматах (зокрема, PDF, CSV) та легко поширений через соціальні медіа або інші канали комунікації.

Інструмент Scoop.it (www.scoop.it) призначений для управління контентом (контент-куррейтінгу) та публікації, зокрема, у форматі онлайн-журналу. Він автоматично доставляє тематичні новини, даючи змогу передплатникам поширювати та коментувати їх. Це створює можливість для студентів, які взаємодіють із викладачем, додавати власний контент на вибрану тематику іноземних мов, що розвиває навички пошуку та критичного оцінювання інформації.

Сучасний освітній процес вимагає трансформації традиційних підходів до подачі інформації. У контексті викладання іноземних мов для підвищення ефективності відеолекцій та оптимізації їхнього використання критично важливого значення набувають інтерактивні онлайн-сервіси. Такі платформи, зокрема EdPuzzle та Zaption.com, функціонально перетворюють пасивний перегляд відеоконтенту в активне, кероване навчальне середовище.

EdPuzzle являє собою високофункціональний онлайн-сервіс, розроблений для розширення дидактичного потенціалу відеоматеріалів. Він надає викладачам комплексні інструменти для редагування відео, інтеграції голосових коментарів та вбудовування контрольних питань безпосередньо у візуальний контент. Сервіс дає змогу використовувати значні обсяги навчальних відео, розміщених на провідних хостингах (YouTube, KhanAcademy, LearnZillion, TED, National Geographic), що забезпечує суттєву прискорення фази пошуку та відбору необхідних матеріалів. Додатково підтримується функція завантаження оригінального авторського відеоконтенту. Для нових користувачів передбачена чітка покрокова інструкція, що спрощує освоєння платформи. Важливою перевагою є наявність готового банку оброблених відео із завданнями, що мінімізує часові витрати викладача на підготовку (можна знайти готовий контент за лічені хвилини). Система надає можливість інтеграції верифікаційних питань у довільний момент відеофрагмента. Це дає змогу викладачу акцентувати увагу студентів на ключових лінгвістичних або змістових поняттях. EdPuzzle забезпечує функцію відстеження навчальної активності студентів, що передбачає моніторинг прогресу перегляду відео та результатів виконання завдань. Ця аналітична функція є критично важливою для об'єктивної оцінки рівня засвоєння навчального матеріалу.

Сервіс Zaption.com позиціонувався як інноваційний стартап, спрямований на революціонізацію сегмента освітнього онлайн-відео. Він надає користувачам інтуїтивно зрозумілі інструменти для самостійної розробки інтерактивних онлайн-уроків на базі відеоконтенту. Zaption підтримує можливість завантаження власного відеоматеріалу, а також дає змогу здійснювати пошук у розширеній базі, яка інтегрує ресурси від YouTube, Vimeo, PBS, Nat Geo, TED Discovery, NASA й інших авторитетних джерел. Це гарантує доступ до автентичного та високопізнавального контенту. Сервіс надає функціонал для інтеграції різноманітних елементів для перевірки знань та роз'яснення: онлайн-опитування (для оперативної оцінки розуміння), списки множинного вибору (з можливістю позначення кількох коректних відповідей), вікна з розгорнутими коментарями (для надання додаткового пояснення, контекстуалізації або інструкцій).

Крім EdPuzzle і Zaption, існує низка інших сервісів зі схожою архітектурою та функціоналом, що можуть бути ефективно задіяні для створення інтерактивних відеоуроків. Серед них варто виділити Blubbr, Video Notes, Teachem та eduCanon. Комплексне застосування цих інструментів значно підвищує рівень залученості студентів і сприяє глибшому, структурованому розумінню лінгвістичного навчального матеріалу.

Отже, результати дослідження засвідчують, що інтеграція електронного освітнього середовища (ЕОС) та інструментів «Веб 2.0» є невід'ємною умовою для забезпечення ефективного, особистісно орієнтованого й інтерактивного навчання англійської мови у вищих навчальних

зкладах. Системи LMS (наприклад, Moodle) є централізованою архітектурою, що забезпечує не лише розміщення й управління контентом, а й контроль прогресу студентів та організацію мережевої комунікації. Інструменти «Веб 2.0» (Padlet, Scoop.it, Voxorop) збагачують навчальний процес, сприяючи колаборативній роботі, розвитку навичок говоріння та контент-куррейтінгу. Їхня безоплатність та простота використання підвищують потенціал для широкого впровадження. Спеціалізовані платформи, як-от EdPuzzle та Zaption, трансформують пасивний відеоконтент в активне дидактичне середовище. Завдяки вбудовуванню контрольних елементів і функцій моніторингу ці сервіси дають змогу викладачу не лише акцентувати увагу на ключових поняттях, але й отримувати об'єктивні аналітичні дані щодо засвоєння матеріалу. Успішна цифрова інтеграція у викладання іноземних мов можлива лише за умови обґрунтованого педагогічного дизайну та професійного ентузіазму викладачів, які використовують ці технології як інструменти для стимулювання пізнавальної активності та формування комунікативної компетентності.

Перспективні напрями подальших наукових розвідок стосуються проведення широкомасштабних емпіричних досліджень для кількісного порівняння впливу інтегрованих відеоінструментів (наприклад, EdPuzzle проти традиційних відео) на рівень аудіювання та лексико-граматичну компетентність студентів, а також дослідження впливу інструментів колаборації (Padlet, Scoop.it) на розвиток навичок критичного мислення, командної роботи та цифрової грамотності (Soft Skills) здобувачів освіти. У перспективі – створення універсальної методики оцінки якості та дидактичної доцільності інтеграції нових цифрових інструментів в умовах постійної появи нових платформ (наприклад, на базі штучного інтелекту). Доцільним є також дослідження можливостей використання блогів та аудіоінструментів (Voxorop) для розвитку навичок саморефлексії та автофікції у студентів як засобу підвищення мотивації до вивчення іноземної мови.

Список використаної літератури

1. Бреславець Н. Активні й інтерактивні методи інноваційного навчання іноземної мови у вищій школі. *Іноземна філологія*. 2013. Вип. 125. С. 288–292.
2. Dmytrenko V., Khairulina N., Brovko O., Kryzhanovska O., Perepadia D. Cross-cultural discourse of philological studies: The advanced approaches. *Multidisciplinary Reviews*. 2024. Vol. 7. Art. no. 2024spe020. DOI: <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe020>.
3. Теренко О. Методологічні засади освіти дорослих у США і Канаді. *Актуальні питання у сучасній науці. Серія «Педагогіка»*. 2024. № 8 (26). С. 981–990. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-8\(26\)-981-990](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-8(26)-981-990).

References

1. Breslavets, N. (2013). Aktyvni y interaktyvni metody innovatsiinoho navchannia inozemnoi movy u vyshchii shkoli [Active and Interactive Methods of Innovative Teaching of a Foreign Language in Tertiary Institutions]. *Inozemna filolohiia – Foreign philology*, 125, 288–292 [in Ukrainian].
2. Dmytrenko, V., Khairulina, N., Brovko, O., Kryzhanovska, O., Perepadia, D. (2024). Cross-cultural discourse of philological studies: The advanced approaches. *Multidisciplinary Reviews*, (7), 2024spe020. DOI: <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe020> [in English].
3. Terenko, O. (2024). Metodolohichni zasady osvity doroslykh u SShA i Kanadi [Methodological Basis of Adult Education in the USA and Canada]. *Aktualni pytannia u suchasni nauksi. Seriiia "Pedahohika" – Current issues in modern science. Series "Pedagogy"*, 8(26), 981–990. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-8\(26\)-981-990](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-8(26)-981-990) [in Ukrainian].

Кіріченко О. М., Шпетна С. А. Інноваційний потенціал LMS та інтерактивних Web-сервісів у процесі викладання іноземних мов у закладах вищої освіти

У статті здійснено аналіз та обґрунтовано необхідність інтеграції цифрового освітнього середовища (ЕОС) та інтерактивних інструментів для підвищення ефективності викладання іноземних мов у закладах вищої освіти. Метою дослідження є ідентифікація, функціональний аналіз та обґрунтування дидактичної доцільності використання ключових цифрових платформ для трансформації навчального процесу. Доведено, що успішна інтеграція комп'ютерних ресурсів нерозривно пов'язана із застосуванням ЕОС. Системи управління навчанням (LMS), як-от Moodle, виступають централізованою архітектурою, що забезпечує структуроване розміщення навчальних матеріалів, контрольних завдань і додаткових ресурсів. Критичний функціонал LMS охоплює завантаження матеріалів різних форматів, розмежування доступу, моніторинг прогресу студентів та забезпечення ефективної мережевої комунікації між усіма учасниками процесу. Особливу увагу приділено інструментам «Веб 2.0» і спеціалізованим відеоплатформам, які значно підвищують інтерактивність та особистісну орієнтованість навчання. Інструменти «Веб 2.0» (Padlet, Scoop.it, Voxopop) збагачують навчальний процес, сприяючи колаборативній роботі, розвитку навичок говоріння та контент-куррейтінгу. Їхня безоплатність та простота використання розширюють потенціал для масового впровадження. Спеціалізовані сервіси (EdPuzzle, Zaption) трансформують пасивний відеоконтент в активне дидактичне середовище завдяки можливості вбудовування контрольних елементів і функції моніторингу. Це дає змогу викладачу не лише акцентувати увагу на ключових поняттях, але й отримувати об'єктивні аналітичні дані щодо засвоєння матеріалу. Результати дослідження засвідчують, що інтеграція ЕОС та інструментів «Веб 2.0» є невід'ємною умовою для забезпечення ефективного й інтерактивного навчання. Зроблено висновок, що успішна цифрова інтеграція можлива лише за умови обґрунтованого педагогічного дизайну та професійного ентузіазму викладачів, які використовують ці технології для стимулювання пізнавальної активності та формування комунікативної компетентності.

Ключові слова: цифрові інструменти, електронне освітнє середовище (ЕОС), LMS (Moodle), «Веб 2.0», інтерактивні відеоплатформи, викладання іноземних мов, вища школа.

Kirichenko O. M., Shpetna S. A. The innovative potential of LMS and interactive Web Services in foreign language teaching in higher education institutions

This article analyzes and substantiates the necessity of integrating digital educational environments (DEE) and interactive tools to enhance the effectiveness of foreign language teaching in institutions of higher education. The aim of the study is to identify, functionally analyze, and justify the didactic expediency of utilizing key digital platforms for transforming the educational process. It is proven that the successful integration of computer resources is inextricably linked with the application of the DEE. Learning Management Systems (LMS), such as Moodle, serve as a centralized architecture that ensures the structured placement of teaching materials, control tasks, and supplementary resources. The critical functionality of LMS includes uploading materials in various formats, managing access, monitoring student progress, and enabling effective network communication among all participants. Particular attention is paid to Web 2.0 tools and specialized video platforms, which significantly increase the interactivity and personalized nature of language instruction. Web 2.0 tools (Padlet, Scoop.it, Voxopop) enrich the learning process by promoting collaborative work, developing speaking skills, and facilitating content curation. Their free availability and ease of use enhance their potential for widespread implementation. Specialized services (EdPuzzle, Zaption) transform passive video content into an active didactic environment through the possibility of embedding control elements and a monitoring function. This allows the instructor not only to emphasize key concepts but also to obtain objective analytical data regarding material assimilation. The results of the study indicate that

the integration of DEE and Web 2.0 tools is an indispensable condition for ensuring effective and interactive learning. It is concluded that successful digital integration in foreign language teaching is contingent upon well-grounded pedagogical design and the professional enthusiasm of instructors who utilize these technologies as instruments for stimulating cognitive activity and fostering communicative competence.

Key words: digital tools, Electronic educational environment (DEE), LMS (Moodle), Web 2.0, Interactive video platforms, foreign language teaching, higher education.

Creative Commons Attribution 4.0
International (CC BY 4.0)



Стаття надійшла до редакції 15.10.2025

Стаття прийнята 31.10.2025

Статтю опубліковано 21.11.2025